

MTI.

Alapja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főu. utca 6-7. Telefon: 169 480, 169 000

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső híre

1963. január 5.

bb 1. kodály-hangverseny bécsben - magyar szereplőkkel

1 di/gk/m/sr

1963. január 5.

Január 29-én kodály-hangversenyt rendeznek bécsben, a mester születésének 80. évfordulója alkalmából. A koncert érdekessége, hogy a világhírű zeneszerző műveit magyar művészek tolmácsolják, az esten többek között fellép majd a tátrai-vonósnégyes, Fischer Annie, Freymann Magda, Tóth Aladár, Mező László és Ilósfalvy Róbert. /mti/

...-

bb 2. forgatás előtt két új magyar film a hunniában

1 di/gk/m/sr

1963. január 5.

A hunnia filmstúdióban január első napjaiban is folytatják a múlt év novemberében, illetve decemberében megkezdett filmeket, többek között „a meztelen diplomata”, című vígjáték forgatását, több újdonságon pedig az ugynevezett utómunkálatokat, a vágást, a hangfelvételeket, keverést, stb. végzik. Ezzel egyidejűleg több új magyar film forgatására készülnek, közülük kettő szereplőgárdája hamarosan felvevőgép elé áll. Celluloid szalagra kerülnek Gergely Mihály „omlás”, című mai tárgyú történetének első jelenetei, Mamcserov Frigyes rendezésében. A másik újdonság, amelyet januárban kezdenek forgatni, a „mindennap élünk”, című új magyar film. Írója kertész Ákos, rendezője Rényi Tamás. /mti/

...-

bb 4. megkezdődött a jégvágás a tiszán és mellékfolyóin

vid/ká/gk/m/ká

1963. január 5.

A tiszát és mellékfolyóinak nagy részét vastag jégpáncél borítja, így a folyó középső szakaszán megkezdődhetett a szokásos téli jégvágás. Több mint ezer ember lékeli a folyót és a tél folyamán mintegy ezer vagon természetes jéget vermelnek a hűtőházak, földműveléstechnikai üzletek, vendéglátó egységek számára. /mti/

...-

- 1 -

bb 3. 240.000 felnőttet és gyermeket juttat kedvezményes üdüléshez az idén a szot

i tz/im/m/vg

1963. január 5.

jelentős mértékben fejlesztí tovább üdülőhálózatát a szot ebben az évben.

a dunakanyarban folytatják egyes üdülőtelepek korszerűsítését. hajdusoboszlón, ahol tökéletesítik a meglévő üdülők épületeinek felszereltségét, augusztusban új, korszerű, 380 ágvas gyógyüdülőt nyitnak. színvonalasabbá teszik a miskolc-tapolcai, a hévizi és a nagyobb balatoni üdülőket is. nemcsak az épületeket és parkjaikat hozzák rendbe, hanem egyre több üdülőt látnak el új berendezéssel is. az üdülők épületeinek felújítására, karbantartására, felszereléseik pótlására és kiegészítésére az idén több mint ötven millió forintot irányoztak elő.

előreláthatólag májusra befejezik a visegrág gőzös ujjáépítését. ez a gőzös majd a nyári hajózási idény után őszől tavaszig a margitszigeti sportuszoda mellett horgonyoz és kabinjaiban az egyhetes budapesti kulturüdültetés résztvevői kapnak szállást.

a szot azonban nemcsak a beutaltak számának növeléséről gondoskodik, hanem érkezésük javításáról is. az idén már a levesekből és a süteményféleségekből is többféle választékot készítenek számukra, sőt ahol indokolt, külön központi cukrászüzemet is létesítenek, hogy a beutaltak még többféle és még jobb sütemény között válogathassanak. arról pedig minden üdülőben gondoskodnak, hogy a választékban mindig legyen legalább egy kimélő jellegű étel is.

erőfeszítéseinek eredményeként 1963-ban a szot mintegy 240.000 felnőttet és gyermeket juttat az eddiginél is kulturáltabb, színvonalasabb kedvezményes üdüléshez. ez a szám 15.000-rel haladja meg a tavalyit. ha azonban számításba vesszük azokat is, akiket vállalatuk, hivataluk, stb. „lát vendégül” saját üdülőiben, a kedvezményesen üdülők száma az idén előreláthatólag a félmilliót is megközelíti. /mti/

-.-.-

bb 5. ötven nyilvános tit-előadás januárban

i hi/gk/m/sr

1963. január 5.

január 13-án, vasárnap délelőtt lesz a tit egyetlen „szabadtéri” rendezvénye e hónapban: az érdeklődők a kertészeti és szőlészeti főiskola ménesi uti telepének télen is sok látnivalót nyújtó üvegházaiba látogatnak el, botanikai kirándulás keretében.
/folyt. köv./

bb 5. /ötven... 1. folyt./ m

egyébként a hónap folyamán szinte kétnaponként követik egymást a társulat budapesti székházában és más nagyobb intézményekben műsorra tűzött, változatos előadások, az idegen országokkal megismerkedni kívánók négy előadáson vehetnek részt, a magyar építőművészek szövetségének székházában salzburg, az ünnepi játékok és mozart városa címmel kelen dóra, a kulturális kapcsolatok intézetének osztályvezetője tart érdekes tájékoztatót, a modern japánt - a gutenberg művelődési házban - dr. major gyula tudományos kutató ismerteti, a hat hét japánban című filmmel egybekötött előadásában, igen érdekesnek ígérkezik a biológus szemmel az osztrák alpokról című tájékoztató is, amelyet dr. jakucs pál botanikus, a biológiai tudományok kandidátusa tart, s egyuttal bemutatja maga készítette egyórás, színes nagosfilmjét is, stockholm - koppenhága címmel dr. wallner ernő kandidátus tart ugyancsak vetített képekkel kísért előadást, a tit ország-világjárók baráti köre is külföldre viszi el hallgatóit lengyelországi képeskönyv című rendezvényén, amelyet, dr. mérő józsef tanár tart.

a többi januári műsor közül kiemelkednek a magyar nemzeti galériával közösen meghirdetett tárlatvezetések, amelyekből minden vasárnapra jut egy-egy kirándulás a művészet kedvelőinek, a galériában főként 19. és 20. századi festészetünk kimagasló alkotásairól kapnak szakszerű tájékoztatót művészettörténészekről az érdeklődők. /mti/

-.-.-

bb 6. „szébb a páva, mint a pulyka,„ - vallják a kesznyéteniek - nagy érdeklődés mutatkozik a diszmadarak iránt

vid/ká/gk/m/ká

1963. január 5.

a borsod megyei kesznyéten község szabadság termelőszövetkezetében tavaly kísérletet kezdtek a szinpompás tollazatu páva tenyésztésével, a magántenyésztőktől beszerzett pávák a baromfiudvar ékességei lettek és az ország minden részéből állami gazdaságok, termelőszövetkezetek, az egyes vidéki városokban alapított kis állatkertek érdeklődnek: hogyan kaphatnának a diszmadarakból.

a tenyésztés sikerét látva a termelőszövetkezet megszerezte a kínából hazánkba került egyetlen hófehér színű pávakakast is, a keresztezés eredményeként tavaly egy tojásból hófehér színű kis pávacsiibe kelt ki, s megerősödve szépen fejlődött. így most már két hófehér pávakakással rendelkezik a termelőszövetkezet, s ezek segítségével igyekeznek kitenyésztetni a fehér tollazatu pávákat, az elgondolás az, hogy a jelenleg 15-ös pávatenyészetet az idén 25 darabra fejlesztik. /mti/

-.-.-

- 3 -

bb 7. gyermekgyógyász véleménye a legutóbb megjelent anya- és gyermekvédelmi intézkedésről

i ms/gk-lm sr

1963. január 5.

Dr. Sárkány Jenő, a Heim Pál Gyermekkorház igazgató- főorvosa a dolgozó anyák szülési szabadságáról és fizetés nélküli szabadságáról kiadott kormányrendelet jelentőségéről és várható hatásairól a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- mi gyermekorvosok és mindazok, akik a gyermekek egészségügyi ellátásával foglalkoznak, nagy örömmel fogadtuk a rendeletet, mert benne szakmai törekvéseink teljesedését látjuk, az anya munka- és életkörülményei és a gyermek felnevelése, egészségügyi ellátása, a betegségek megelőzése között nagyon szoros a kapcsolat. Éppen ezért nagy örömmel és elismeréssel fogadjuk a legutóbb megjelent rendelkezést, mintolyan újabb pozitív lépést, amelyet a szakmai körök már hosszabb idő óta fontosnak tartanak. abban, hogy a kormányzat ilyen módon juttatta kifejezésre az anya és a gyermek közötti kapcsolat fontosságának felismerését, nemcsak a szakemberek véleményének megbecsülését látjuk, hanem azt a szüntelen gondoskodást is, amely a népgazdasági alapok létrejöttével azonnal tettekben nyilvánul meg.

- bennünket gyermekgyógyászokat elsősorban abban a vonatkozásban érint kellelmesen a szülési szabadság kiterjesztése, hogy így sokkal több idő áll rendelkezésre az újszülött szoptatására és gondozására. ennek fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni. fiatal anyáink, úgy érzem nincsenek eléggé tudatában a természetes táplálás jelentőségével. most, amikor a rendelet megadja a lehetőséget, hogy a dolgozó anyák fizikai és szellemi megterhelésektől mentesítve átadhassák magukat legszebb hivatásuknak, nem árt erre felhívni a figyelmet.

- mint gyermekgyógyász, azt kell mondjam, hogy ha az anya négy hónapig szoptatja gyermekét, a gyermek megkapta az optimális ellátást. ez azonban csak akkor lehetséges, ha az egész szülési szabadságot a szülés utáni időre tartogatnák az anyák, számításba kell venni ugyanis bizonyos elválasztási időt, a tejelválasztó képesség csökkenését, stb. mégsem helyezkedhetünk arra az álláspontra, hogy a szülési szabadságot minden esetben a szoptatás idejére tartsuk fenn. a koraszülések száma évről-évre emelkedő tendenciát mutat, és ebben egyik okként szerepel a leendő anya fizikai és szellemi megterhelése is. mindazok az anyák tehát, akik a koraszülés szempontjából bármi ok miatt veszélyeztetettek, tehát már volt koraszülésük, természetes vagy művi abortuszuk, vagy a terhességük szövődményet jár, a legjobban úgy kerülhetik el a koraszülést, ha orvosi tanácsra igénybe veszik a szülés előtti egy hónap szabadságot.

/folyt. köv./

8.30/n

-4-

bb 7. /gyermekgyógyász... folyt./-lm

- jól tudjuk, hogy a szoptatás nem könnyű feladat, főleg ha a tejelválasztás lassan indul meg; önbizalomra, kíméletre, gondoskodásra van szüksége az anyának. de az áldozatot bőven megéri a gyermek egészséges fejlődése, a szabadságot kiterjesztése lehetővé teszi, hogy a gyermek megerősödjön, ellenállóképességében gyarapodva kerüljön bölcsődébe, amennyiben otthoni neveléséről megnyugtatóan nem lehet gondoskodni.

- végül rendkívül pozitív lépésként ítélem meg a fizetés nélküli szabadság kiterjesztését. örvendetes módon hazánk világvilágszónyalában is az élen járó országok között szerepel az 1-3 éves korú gyermekek egészségi állapotát tekintve, amit a rendkívül alacsony halálozási arányszám is mutat. az újabb intézkedés nyomán, az anya és a gyermek közötti kapcsolat még szorosabbra válásával feltétlenül tovább javult majd a kisgyerekek fizikai és szellemi fejlődése, vitalitása. az anyai gondozás minden valószerűség szerint nagymértékben csökkentheti a fertőző betegségeket, a baleseteket és mérgezéseket, amelyek ebben a korban legjobban veszélyeztetik kisgyermekünket./mt1/

bb. 11. jég alól fogják a halat a tokaji halászok

vid ká/gk-lm ká

1963. január 5.

tokaj községnél hetek óta kemény jégpáncél borítja a tiszát és a bodrogot. a múltban az ilyen téli napokon otthon ültek a halászok és várták a jég megindulását, hogy újra munkához lássanak. amióta azonban megalakították a tiszavirág halászati termelőszövetkezetet, a hideg időben is akad elég dolog részükre. a halászati termelőszövetkezet ugyanis a község határában mintegy 35 holdnyi területen három halastavat létesített. az egyik tóban a nyáron kifogott halfelesleget tárolják, a másik kettőben pedig pontyivadékokat nevelnek. a három tóban jelenleg 250 mázsa hal van. most, hogy a folyókon szünetel a munka, a szövetkezet legjobb brigádjai megkezdték a tavak lehalászását. a 22 centiméter vastag jégen hatalmas lékeket vágnak és azokon engedik le a hálókat. a 80-90 méteres hálókkal van úgy, hogy egyszerre 10-12 mázsa halat zsákmányolnak. ez a munka karácsony óta tart és a jéggel fedett tavakból eddig 60 mázsa halat fogtak ki. a zsákmányt két halászcsoárdájukban, valamint a tokaji, a sátoraljaujhelyi és a miskolci piacokon értékesítik./mt10

8.55/n

-5-

le

bb. 10. a közlekedési balesetek „mágnesei„: a frontátvonulások

ti tz/tm/e vg

1963. január 5.

az új kresz életbelépése fokozott óvatosságra kötelezi a gépjárművezetőket, az új szabályok még nem idegződtek be, az egyes kritikus helyzetek megoldásában még nem nagyon jut szerephez az ösztönösség, így a balesetek megelőzése nagyobb koncentrációt követel meg, most tehát fokozottan veszélyes az idegrendszer kifogástalan működésének egyik legnagyobb ellensége, az időjárásváltozás, ~~az~~ úgynevezett frontátvonulás, amely - mint mágnes a vasra - „delejes„ hatást gyakorol az idegrendszerre.

ennek a tényezőnek a hatását 9 esztendő több mint huszezer balesetének feldolgozásával vizsgálták meg a közlekedés- és postaügyi minisztérium pályaalkalmasságvizsgáló intézetének szakemberei dr. horváth lászló gábor kandidátus, az intézet vezetője irányításával.

a frontátvonulásokat megelőző és követő, egyaránt 68-68 órás, összesen tehát 136 órás időtartamot nyolcórás szakaszokra bontották, és statisztikát készítettek arról, hány baleset történt ezekben a szakaszokban az egyes frontátvonulások alkalmával, végül összeadták a különböző frontátvonulások azonos periódusaira kapott számokat - s igen érdekes eredményhez jutottak.

kiderült ugyanis, hogy a legelső nyolcórás periódusban, amely hatvan órával a „front„ előtt végződött, összesen 16 baleset történt; 40 órával később, vagyis körülbelül egy nappal az új légtömeg érkezése előtt viszont már 746. a következő nyolcórás szakaszokban a balesetek száma még gyorsabban emelkedik: előbb 1 277-re, majd 3 287-re, s a frontátvonulás pillanatát is magában foglaló nyolc óra statisztikája már 7 283 balesettel, vagyis az összes baleseteknek több mint egyharmadával „tetőzik„, ezután a balesetek száma körülbelül ugyanabban a tempóban csökken, ahogyan előbb emelkedett, a következő nyolc óra adatai: 3 124, 1 517, 659, stb. s a kritikus időpont után 60 órával kezdődő nyolcórás szakaszban már „csak„ 109.

szerencsére az emberek nagy része nem túlzottan érzékeny az időjárási változásokra, az ő esetükben tehát ilyenkor sem növekszik a baleseti veszély, fokozottan veszélyesek azonban a gyenge idegrendszerűek, a betegek, az alkoholisták, az indulatosak, az ingerlékenyek, valamint az agresszív, illetve félnék, szorongásra hajló beállítottságúak, egy részüknél a felsiklási, más részüknél viszont a betörési front okoz zavarokat gyenge idegrendszerükben, reakcióik ugyanis ilyenkor meglássulnak és pontatlanokká válnak, ingerlékenységük fokozódik, hangulatuk nyomottabb lesz, általában központi idegrendszerük és érzékszerveik működése is sokat veszít megbízhatóságából. /folyt.köv./

9.05/n

-6-

le

bb. 10. /a közlekedési...folyt./e

a megfelelő csoportra gyakorolt hatásuk tekintetében azonban a vizsgálatok nem mutatnak lényeges különbséget a két különböző frontátvonulás, a hideg levegőt hozó betörési front, és a meleg légtömegekkel érkező felsiklási front között, ez pedig arra mutat, hogy nem a különböző légtömegek eltérő fizikai, kémiai és elektrofizikai tulajdonságai, hanem kifejezetten a légtömegek cseréje okozza az emberi szervezet működésében azokat a zavarokat, amelyek később már esetleg a baleseti statisztikában tükröződnek. /mti/

--

bb. 8. megnyílt a korszerűsített nagytétnyi művelődési otthon

i hi/hné/e sr

1963. január 5.

korszerű művelődési otthonnal gazdagodott a 22. kerület: megnyitotta kapuit a több mint 800 000 forint költséggel újjáépített nagytétnyi művelődési otthon. háromszáz személyes nagyteremben bonyolítják le a helybeli együttesek műsorait, s a tervek szerint itt lépnek majd fel a zenei körműsorokban közreműködő szakszervezeti szimfónikus zenekarok is. az új intézményben máris működik a nők iskolája, továbbá a hazafias népfront változatos témájú előadássorozata és a tiz előadást felölelő tsz-akadémia, később ifjúsági klub is működik majd a művelődési otthonban. /mti/

--

bb. 9. évente 30 millió forint megtakarítás a vegyszeres betonkezeléssel - a mozaiklap-gyárak az idén már áttérnek az új módszerre

i sb/tr/e vg

1963. január 5.

az építőiparban világszerte sokat kísérleteznek a mérnökök azzal, hogy takarékosabb módszer alapján, kevesebb cementtel is jóminőségű betont készítsenek. eddig a beton kavicsszerkezetének tökéletesítésével, a sóder osztályozásával érték el a legjobb eredményt. most azonban kovács józsef osztályvezető irányításával új magyar találmányt dolgoztak ki az építéstudományi intézet kutatói, könnyen beszerezhető és nagyon olcsó szilárdságnövelő vegszerrel kezelik a betont, így a cementnek több mint 20 százaléka meg tudják takarítani, s a beton mégis eléri az előírt szilárdságot. az építő- és építőanyagipar dolgozói tavaly mintegy 16 ezer újítást adtak be, de az említett találmány a múltévi újítási mozgalomnak legjobb javaslata. csupán az építésügyi minisztérium betonelemgyáraiban évente 30 millió forint értékű cementet lehet megtakarítani az új eljárással, az idén már hasznosítják a javaslatot és a mozaiklap-gyárak a tavasszal megkezdik a betontermékek vegyszeres kezelését. /mti/

--

9.14/n

-7-

le

bb 12. újabb huszonkét szakembert adnak át a termelőszövetkezeteknek a zala állami gazdaságok

vid lá/gk-lm ká

1963. január 5.

zala megye állami gazdaságai az elmúlt két évben harminc mezőgazdasági szakembert adtak át a termelőszövetkezeteknek. a segítségnek azonban nem ez az egyedüli formája: ellátják a szövetkezeteket szaktanáccsal, nem egyszer gépeket kölcsönöznek, segítenek a tervezésekben, szakmunkásképzésben. az idén újabb szakembereket adnak át a szövetkezeteknek: 22 tsz kap mezőgazdasági az állami gazdaságoktól./mti/

bb 13 kossuth hadipénztárának egyik ládája került elő nádudvaron

i vid/fm-lm fm

1963. december 5.

újabb történelmi és néprajzi érdekességekkel gazdagodott a debreceni déri múzeum. a kossuth-émlékek gyűjteményébe került kossuth lajos hadipénztárának egyik ládája, amelyet balázs lajos helytörténeti kutató talált meg nádudvaron. ezenkívül régi debreceni népviseleteket, kinalóban levő mesterségek - mint például a kötélverés és a hortobágyi kalaposmesterség - szerszámait és készítményeit helyezték el a múzeumban./mti/

bb 15. „bucsuzik,, a telefongyár a hálózati rádiókészülékektől

i kf/lm vg

1963. január 5.

a telefongyár kilenc évvel ezelőtt a nagyobb hazai igények kielégítése érdekében kapcsolódott be a rádiógyártásba. kezdetben az oriontól átvett típusokat készítették, majd több sikerült önálló konstrukciót is létrehozottak. nagy sikere volt a hazai pioncon a t 528-as, majd a korszerűbb t 529-es, s ezek lemezjátszóval, magnetofonnal kombinált típusainak. több mint két éve a t 422-es rádiócsalád különféle változata készült az üzemben, tizezres sorozatban.

a telefongyár most „bucsuzik,, mondott a hálózati rádiókészülékek gyártásának, illetve szerelésének. a napokban állították össze az utolsó t 422-es készüléket, s ezzel befejezték a nagy asztali rádiók gyártását. a következő év első felében már csak az eddigi típusok javításához szükséges tartalék alkatrészeket gyártják.

az üzem a kedvelt tranzisztoros rádiókat egyelőre még gyártja, a jövőben azonban ezek gyártása is vidékre kerül. a telefongyár nehéz híradástechnikai üzem lett: korszerű vasutbiztosító berendezéseket és modern a hírközléshez szükséges többcsatornás átviteltechnikai berendezéseket készít./mti/

9.35/n

bb 16. felépült a szilícium-dióda gyártó laboratórium - áprilisban kezdődik a nagyteljesítményű félvezetők gyártása

i sl/tr-lm vg

1963. december 5.

az anód áramirányító gyárban befejeződött egy különleges laboratórium építése, ahol áprilisban - hazánkban első ízben - megkezdik a nagyteljesítményű szilícium-diódák előállítását. a szilícium-diódákból a villamosipar részére olyan egyenirányítókat tudnak összeállítani, amelyeknek súlya lényegesen kisebb, hatásfoka pedig összehasonlíthatatlanul jobb, mint a hagyományos forgógépeté. még a korszerűnek számító higanygőz- sőt a legújabb típusú germánium-diódás egyenirányítóknál is jóval gazdaságosabbak. alkalmazásukkal 8-30 százalékkal kevesebb energiát használnak majd fel különböző üzemeink a váltóáramnak egyenárammá történő átalakításakor. a fejlett ipari országokban máris nagy mennyiségű szilícium-diódából készült egyenirányítót alkalmaznak a villanymozdonyok és egyéb elektromos gépek üzembentartásához, hozzájutni azonban még meglehetősen nehéz, az egyesült államok 45 000 dollárért adja az újfajta egyenirányítók egy-egy példányát.

az anód áramirányító gyár, most elkészült új laboratóriumában jövőre már kétezer szilícium-diódát állít elő, s ezekből korszerű egyenirányítókat készít a villamoskocsik, akkumulátortöltők, galvanizáló berendezések áramátalakításához. később ilyen egyenirányítókkal látják majd el a háromezer lóerős villanymozdonyokat, amelyeknek licencét egy nagy nyugati cégtől vásároltuk meg a klement gottwald villamossági gyár és a ganz-mávag részére.

a most átadott laboratóriumot a különleges feladatoknak megfelelően képezték ki. légkondicionáló és elszívó berendezések gondoskodnak a megfelelő hőmérsékletről, a levegő tisztaságáról. a falakat műanyaggal burkolták, hogy illy módon is megóvják a szennyeződéstől a nagy pontosságú műszereket és a külső hatásokra nem kevésbé érzékeny termékeket./mti/

bb 19. pályaválasztási tanácsadó békés megyében

vid fm/tnéalm fm

1963. január 5.

békéscsabán 23 tagú a megyei pályaválasztási tanácsadó alakult. a társadalmi szervezetek, a hivatalok, az üzemek, a gazdaságok és a középiskolák képviselőiből létrejött új társadalmi szerv a megyei tanács végrehajtó bizottságának tesz javaslatokat, hogy hova, mely szakmák betöltésére irányítsa az iskolát végzett fiatalokat; összehangolja, irányítja és elősegíti a pályaválasztási tanácsadást, a szülő munkaközösségek megbeszélésein, valamint kiállításokon felhívja a szülők és a fiatalok figyelmét a kevésbé ismert foglalkozásokra./mti/

9.44/n

-9-

bb 14. az egy főre jutó könyvvásárlás 1962-ben 66 forint - 650 millió forintért vásároltak tavaly hazánkban könyveket - 1963-ban megjelennek a reformtankönyvek - az idén több ismeretterjesztő könyv lát napvilágot mint tavaly - Köpeczi Béla nyilatkozata

1 v/sze szb sr

1963. január 5.

az új esztendő könyvkiadói terveiről és az elmúlt év eredményeiről, a magyar könyvkiadás fejlődéséről nyilatkozott dr. Köpeczi Béla, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgató-ságának vezetője a magyar távirati iroda munkatársának:

- az 1962-es év az adatgyűjtés szempontjából még nem zárult le - mondotta - a statisztika egyelőre az elmúlt esztendő első háromnegyed évét foglalja össze. az 1961-es év azonos időszakához képest lényeges mennyiségi változás nincsen: ebben az időszakban a könyvjellegű kiadványok száma 2.549 volt, példányszámuk pedig meghaladta a 29 milliót. a különböző kiadási ágakban sem volt nagyobb változás, csupán az ismeretterjesztő művek kiadása emelkedett: példányszámuk az előző évhez képest 43.4 százalékkal nőtt. a szépirodalmi művek száma lényegében ugyanannyi volt, mint 1961-ben: 510 mű látott napvilágot 7.8 millió példányban. ebből a magyar irodalmat 260 mű képviselte négy millió példányban. a különböző nemzetek irodalmi alkotásainak magyarmelvű kiadásában elsősorban a szovjet irodalom emelkedett jelentősen - 1961-gyel szemben, amikor negyven művet bocsátottunk ki 620.000 példányban, 1962-ben 56 mű jelent meg 800.000 példányban.

- az országos könyvforgalomról sincsenek végleges adataink, - azonban ideiglenes felmérés alapján - a tavalyelőtti 610 millióval szemben előreláthatólag 1962-ben 650 millió forintért vásároltak könyveket, tehát a lakosság egy főre eső könyvvásárlása 62-ben 65-66 forint! ami a minőségi eredményt illeti: az elmúlt esztendővel nagyjából elégedettek lehetünk. szépen, gazdagon bontakozott ki a tömegsorozatu könyvkiadás. változatosan sikernek örvendenek az olcsó könyvek, a milliók könyvsorozatok, a kincses könyvtár kötetek. új ismeretterjesztő sorozat indult, a siker könyvek és az utolsó kötetek jelentek meg olyan nagy összefoglaló munkáknak, mint a magyar értelmező szótár és az új magyar lexikon. ismeretterjesztő könyvkiadásunk elmúlt esztendejének legnagyobb eredménye: megindult a világtörténelem kötetének kiadása és a magyar nép története című tankönyv megjelentetése. jelentős sikerünk volt az igen hasznos műszaki kézikönyveknek, a bolyai könyveknek, a mezőgazdasági könyvkiadásban pedig az újonnan indult termelőszövetkezeti kiskönyvtársorozat kötetének.

- a gyermek- és ifjúsági irodalom kiadásában is elsősorban az ismeretterjesztő művek jelentkeztek nagyobb számban. megindult egy érdekes, új életrajzi sorozat is.

/folyt. köv./

9.52/n

-10-

bb 14. /az egy főre jutó... 1. folyt./- szb

- az 1962-es év tehát sok vonatkozásban színesebbé, gazdagabbá tette könyvkiadásunkat. sikerült az az általános törekvés, hogy megfelelő példányszámban és színvonalon adjunk szakmai könyveket, ismeretterjesztő műveket, olyan közikönyveket, amelyek konkrét népgazdasági kérdéseket tárgyalnak és segítenek olvasóinknak a napi munkában.

- a könyvkiadásunknak természetesen még sok tennivalója van. az 1963. évi tervek összeállításánál abból indultunk ki, milyen tapasztalatokra tettünk szert, hol vannak még a könyvkiadásban „fehér foltok”, figyelembe vettük az olvasók igényeit és azokat a politikai, gazdasági és kulturális feladatokat, amelyek az mszmp 8. kongresszusának határozataiból adódnak. természetesen ezek a feladatok hosszú távra szólnak és a könyvkiadásban sem jelentkeznek azonnal, de a felkészülés megindult és a jövő évben is már bizonyos fokig realizálódnak. így a szépirodalomban egyrészt az a terv, hogy minden értékes munkát a mai magyar művek közül megjelentessünk, másrészt tervünk, hogy a mércét megemeljük! ezzel is hozzájárulnánk irodalmunk egészséges fejlődéséhez. a klasszikus magyar irodalomból szinte mindent kiadtunk már - így 1963-ban csupán a nagy életműsorozatokat szorgalmazzuk. a külföldi irodalom visszatükrözésénél kiadóinknak gyorsabban kell reagálni, elsősorban a szocialista irodalom új jelenségeire, és persze megfelelő kritikával meg kell jelentetni a polgári írók jelentősebb műveit is. az ifjúsági- és gyermekirodalomban szeretnénk még hatékonyabban elősegíteni az ismeretterjesztést. az ismeretterjesztő kiadásban az alsófokú népszerű könyvek megjelentetését szorgalmazzuk, s egy új sorozatot is indítunk; a színes könyveket, gazdag illusztrációkkal. az idén a szakmai könyvkiadást is igyekszünk még közelebb hozni a népgazdasági feladatokhoz. a politikai könyvkiadásban főleg az mszmp 8. kongresszusán felvetett kérdésekhez és az időszerű nemzetközi problémákhoz kapcsolódnak majd a művek.

- az 1963-as év konkrét könyvkiadói tervei sokszínű termet ígérnek. az élő magyar irodalom sok érdekes mai témát, mai tárgyu alkotást ígér. a magyar klasszikusok kiadásával már csak a szépirodalmi könyvkiadó foglalkozik majd. a szovjet irodalom kiadási terve javulást ígér, és színesedik a népi demokratikus országok irodalmi műveinek kiadása is. a modern könyvtár-sorozatban az idén a tervek szerint sok új, friss külföldi alkotást bocsátanak közre. az ismeretterjesztő könyvkiadás az évek óta várt magyarország történetével, a magyar irodalomtörténet második kötetével jelentkezik. kiadóink sokkal több tankönyvet bocsátanak ki, mint az elmúlt évben, s nem hiányznak majd a kézi- és zsebkönyvek sem. újdonság lesz könyvkiadásunkban, hogy megjelenjenek az általános iskolák számára az első reform-tankönyvek is!

/folyt. köv./

10.00/n

-11-

bb 14. /az egy főre jutó... 2. folyt./- szb

egészeben véve: a magyar könyvkiadás arányai az idén bizonyos mértékben eltolódnak: a változatlan kereteken belül növekszik a tankönyvkiadás, az ismeretterjesztő művek megjelenése és lényegében csökken a fejlődés üteme a szépirodalomban és az ifjúsági irodalomban. ezt indokolja a klasszikusok nagy „előfordulása”, a könyvesboltokban és a sokmillió szépirodalmi raktárkészlet, azt szeretnénk, ha 1963-ban elsősorban a falusi könyvterjesztés javulna. javítani szeretnénk a propagandát is, ezért létrehozuk a könyvkiadás tájékoztatói központját, amely propaganda munkával, kiállításokkal, közvéleménykutatással foglalkozik majd. új akciókat is nyitunk: megalakítjuk a versbarátok körét, támogatjuk a gondolat könyvkiadónál már működő baráti kört is. /mti/

--

bb 20. ózdi kohászati szakemberek nagyjelentőségű eljárást kísérleteztek ki a nyersvas kéntartalmának csökkentésére

vid te szb ki

1963. január 5.

nemcsak a hazai, hanem a külföldi kohászati szakköröket is régóta foglalkoztatja, miként lehetne a nyersvas egyik leginkább előforduló szennyező anyagát, a ként csökkenteni, s ezáltal az acélok minőségét javítani. az ezzel kapcsolatos, eddig kipróbált eljárások nem bizonyultak gazdaságosoknak, célravezetőeknek. a kohókban, illetve a martin kemencékben megkísérelt kéntelenítési módszerek sok kokszt felhasználásával, illetve az acélolvasztás, az úgynevezett adagidő elnyújtásával jártak.

az ózdi szakemberek, akik évek óta foglalkoznak ennek a fontos kohászati problémának a megoldásával, az úgynevezett kohón kívüli kéntelenítési eljárással kísérleteztek. az olvasztóból üstbe eresztett folyékony nyersvasba - különleges készülékkel és módon - finomra őrölt mészpórt fuvattak. a kísérletek végül is sikerrel zárultak, s ezzel igen fontos kgst megbízásnak is eleget tettek. a nemzetközi viszonylatban is nagyjelentőségű új eljárással, amelyről a hazai és szovjet szakemberek is elismeréssel nyilatkoztak, a nyersvas kéntartalma felére csökkenthető.

az új technológiát a kísérletek során kialakított berendezés üzemeltetésével az új évben már rendszeresen alkalmazzák az ózdi kohászati üzemekben. az egyik kohóban termelt nyersvasat az új eljárás szerint kezelik. ezzel az előzetes számítás szerint egy tonna nyersvas önköltségét mintegy 25-30 forinttal csökkenthetik, azonkívül, hogy az acél minősége is lényegesen javul. az új eljárás szélesebbkörű alkalmazására egyébként nagyteljesítményű kéntelenítő berendezés építését tervezik. /mti/

--

10.05/n

12-

le

bb 17. veszélyben a vadállomány: országsszerte szaporítják az etetőik számát, hókével törnek utat az apróvadnak, ^{1 fak} derekára kötözik a szénadagokat

i cs/gk-lm ká

1963. január 5.

az idei „nagy télben”, - elsősorban a hóra fagyott jégpáncél miatt - veszélybe került az ország híres vadállománya. a vadásztársaságokat azonban nem érte készületlenül sem a nagy hó, sem a szokatlanul kemény hideg időjárás. mint a magyar vadászok országos szövetségénél tájékoztatóként elmondották, az úgynevezett vadföldekről már a nyáron és az ősszel nagymennyiségű szálas, gumós, illetve szemestakarmányt gyűjtöttek be, és tartalékolták télire. saját takarmánykészleteik kiegészítésére a vadásztársaságok nagy része egyezséget kötött a környező termelőszövetkezetekkel, állami gazdaságokkal, hogy az egyéb célra nem, vagy kevésbé alkalmas hulladéktakarmányokat átadják a vadállomány teletetésére. a jelentések szerint országosan többszáz tonna vadtakarmány állt rendelkezésre már az ősszel: széna, tkarmányszalma, répa, csicsóka, vadgesztenye, makk, kukorica, árpa és cirok, valamint ocsu, rostaalja, és fűmag. egyes vidékeken, ahol fontosnak tartják az őzbakok gyors agancsképződését, nagyobb mennyiséget tartalékolnak a gazdag karotin tartalmú sárgarépaéból is.

a havas, hideg idő beálltával mindenütt megkezdtek az etetőhelyek kialakítását. nagyobb baj egészen a legutóbbi időig nem volt a vadfélék kondícióját illetően. a terítékre kerülő nyulak, fácánok húsuk elég zsíros, tehát a vadfélék szervezetében vannak még felhalmozott tartalékok. ennek ellenére most, amikor az erdőmezőt mindenütt hó és jég borítja, s szinte semmi lehetősége nincs az apróvadnak „önellátásra”, a vadásztársaságoknak fokozott gondot kell fordítaniuk a teletetésre.

az utóbbi napokban megkezdtek az etetőik számának szaporítását, illetve az etetőhelyek kiszélesítését: a vastagabb hóval borított helyeken hókével törnek csapást az apróvad számára az etetőhelyekhez, több vidéken a vastag hóréteg felett a fák derekához kötözik a szénát, s három-négy naponként megújítják az adagokat.

a magyar vadászok országos szövetsége külön felhívja a vadásztársaságok figyelmét a hasznos vadmadarak, elsősorban a fogoly és a fácán védelmére. szükségesnek látszik, hogy a vadrejtő bozótok környékére, a gyepük mellé, bokrok tövébe hetenként legalább kétszer szórjanak ki kukoricát, árpát, kölest, cirokmagot vagy rostaaljat, gyommagvakat, s a téli közepétől kezdve gondoskodjanak egy kevés olajosmag: napraforgó mag, kendermag, lenmag, olajpogácsa-morzsa, stb. adagolásáról is. /mti/

--

10.12/n

-13-

bb 18. az erdőgazdaságok az idén átadják a tizezredik szerfás épület anyagát a termelőszövetkezeteknek

i so/tm szb ká

1963. január 5.

a termelőszövetkezetek gazdaságos és gyors építkezéseit már az elmúlt években is nagymértékben segítették az erdőgazdaságok előre szabott faanyagok szállításával, eddig mintegy hétezer sertésfiaztató, juhhodály, borjunevelő, magtár és más gazdasági épület készült el az erdészek által kitermelt szerfából.

1963-ban már a tizezredek szerfás épület faanyagát adják át a termelőszövetkezeteknek, a tervek szerint ugyanis az idén körülbelül háromezer garnitúra kitermelésére kerül sor, ebből kétezernyolcszázra már beadták az igényüket a közös gazdaságok, az a korábbi tapasztalatok alapján leginkább a sertésfiaztatók faanyagát vásárolják.

szerfából épülnek az új dohánypajták is szabolcsban, e célra az országos tervfeladaton felül, a négy közeli erdőgazdaságban összesen 1.300 dohánypajta faanyagát szabják ki. /mti/

--

bb 21. ~~11~~, egyszerű verseny-nyilvántartási és értékelési rendszer a dunai vasműben

vid te szb ki

1963. január 5.

a dunai vasműben a munkaverseny eredményeit, a brigádok munkáját az üzemi műhelybizottságok eddig különbözőképpen értékelték és tartották nyilván, ezért a vasmű üzemi bizottsága a műhelybizottságok munkájának megkönnyítésére új, egyszerű verseny-nyilvántartási és értékelési rendszert dolgozott ki, az egységesítés révén csökken a jelentések száma, egyszerűsödik a nyilvántartás és áttekinthető lesz az üzemekben, a gyárrészlegekben és az egész kohászati kombinátban a munkaverseny alakulása.

az év lelső napjaiban mind a 36 műhelybizottsághoz eljuttatták az egységes brigád nyilvántartási lapokat, amelyeken a brigádot patronáló műszakiak nevét is feltüntetik, feljegyzik a brigádtagok korát, iskolai végzettségét, tömegszervezeti munkáját és az egész brigád évi felajánlását.

üzemi, gyárrészlegi és gyári összesítő lapokat is rendszerezettek, amelyekből mindig világosan látható a felajánlások teljesítése, vagy az elmaradás.

a műhelybizottságok a verseny értékeléséről havonta egyetlen iven adnak jelentést, amely szemléltetően mutatja az üzemben a szocialista munkaverseny helyzetét.

az újrendszerű munkaverseny értékelést és nyilvántartást mind a 36 műhelybizottságnál januártól vezetik be. /mti/

--

10.17/n

-14-

bb 22. új termelőszövetkezeti utca a sárrét legfiatalabb falujában

vid ká/gk-lm ká

1963. január 5.

a felszabadulás után tanyából önálló községgé alakult kertészsziget a sárrét legfiatalabb faluja, az egykori urasági cselédek és gyermekeik a győzelem tsz-ben gazdálkodnak, s szorgalmuk, kitartásuk az aszályos esztendőben is jó eredményeket hozott, termőfölddé varázsolták a sivár sziket, s patronálójuknak, a környék egyik legjobban gazdálkodó termelőszövetkezetének, a füzesgyarmati vörös csillag tsz-nek példáját követve adósságmentesen, tiszta lappal kezdték az új esztendőt, áruértékesítési tervüket 132 százalékra teljesítették, s a tagság közösből származó átlagos keresete meghaladja a 14 000 forintot.

a jó kereset meglátszik az új falun: a tanácsháza körül új utca épült, csupán 1962-ben 13 kétszobás, fürdőszobás családi házat hoztak tető alá a győzelem tsz tagjai. /mti/

--

bb 323. filmvetítések a hajdusági tanyavilágban

vid mftné-lm fm

1963. január 5.

hajdu-bihar megyében 1963-ban jelentősen fejlesztik a községi mozhálózatot, a községektől a távoli tanyavilágban körzeti mozikat létesítenek, négy művelődési autó járja majd ezeket a településeket, és negyven helyen vetítenek rendszeresen filmet, tervezik továbbá a falusi mozik korszerűsítését is, az idén hajdubagason és vértesen nyílik szélesvásznú mozi, korszerűsítik a hajduböszörményi és a hajduszoboszlói filmszínházakat, tíz helyen korszerűsítik a fűtést, három moziban pedig kicserélik a berendezést, tataroznak és csinosítanak negyven olyan művelődési házat, amelyben mozi is működik. /mti/

--

bb 25. fémszerelvénygyár lett a mofém

vid te-lm ki

1963. január 5.

a mofém január 1-től mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár néven működik és magában egyesíti a budapesti fémszerelvénygyárat, annak esztergomi, valamint kisvárdai telepeit.

a mosonmagyaróvári Üzem fő gyártmánya az épületszerelvény, víz-, gáz- és gőzszerelvény lesz, tovább gyarapítják a vendéglátóipari presszógépeket és kávérobotokat is, viszont már most megszüntetik a záruk és lakatok, 1964-től kezdve pedig a fejjegépek és hűtőkompresszorok gyártását, megmarad a szinesfém öntőde, de nagy mennyiségben használnak majd műanyagokat is. /mti/

--

10.25/n

-15-

bb 24. családonként csoportosítják a bátmonostori parasztcsaládok egészségügyi kartotékait

vid fm/tné-lm fm

1963. január 5.

a bács megyei bátmonostor községben a parasztemberek egyetlen közös gazdaságban, a kossuth-tsz-ben gazdálkodnak, a szövetkezet vezetőinek - mint másutt is - mindig gondot okozott a tagság kor és egészségi állapot szerinti munkabeosztása. ezen segítettek most a helyi egészségügyi dolgozók; teljes és általános szűrővizsgálatnak vetették alá a falu lakosságát, családonként egy borítékban csoportosították a vizsgálat eredményét tartalmazó kartotékokat, ezekből egy-egy példányt átadnak majd a termelőszövetkezet vezetőségének, hogy a következő gazdasági évben minden szövetkezeti gazdát egészségi állapotának megfelelő munkára oszthassanak be. ez a módszer lehetővé teszi, hogy szükség esetén a körzeti orvos is szinte pillanatok alatt tájékozódhasson egy-egy dolgozó általános egészségi állapotáról./mti/

--

bb 26. átadták rendeltetésének az utóbbi négy év tizenkettedik falusi törpevizművét szolnok megyében

vid te-lm ká

1963. január 5.

szolnok megyében az utóbbi négy évben tízmilliókat fordítottak a vízellátás javítására. fegyvermeken most adták át rendeltetésének a törpevizművet. 1959 óta ez a tizenkettedik törpevizmű a megyében. a községfejlesztési alaphól létesített, hidrológlóbuszszal működő vízmű építésére több mint hárommillió forintot fordítottak, a vízmű ez idő szerint a község csaknem 8 000 lakosának felét látja el egészséges vízzel, a vízellátás állandó javítása eredményezte, hogy a megye területén a lakások tíz százaléka már közművesített és csaknem nyolc százalékában - beleszámítva a falusi házakat is - van fürdőszoba./mti/

--

bb 30. tovább épülnek vas megye termálfürdői

vid te-lm ki

1963. január 5.

vas megye termálfürdői az idén tovább épülnek. így például a büki hárommillió forintos beruházással új fedett fürdővet bővül. a megyeszékhely termálfürdőjében nők és férfiak részére 20-20 kádás fürdő készül. a sárváron felszínre tört termálvíz nasznosítására tisztasági fürdőt létesítenek.

a helybeliek mindenütt társadalmi munkával segítik az építkezéseket./mti/

--

10.32/n

-16-

bb 27. szőlővessző ültető gép készül mosonmagyaróváron

vid ká/gk szb ká

1963. január 5.

a mezőgazdaság több új típusú gépet kap ebben az évben a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyártól, most készült el a nagyüzemi szőlőtermesztés egyik nélkülözhetetlen gépe: a fa 3/2 jelű altalajlazító, a d-4-k traktor egyik munkagépét gyökeres szőlővessző ültető adapterrel szerelték fel, az országban 200 ezer hold szőlőt kell felújítani, illetve telepíteni és ehhez az eddig kézzel végzett munkához nyújt nagy segítséget a szőlővessző ültető gép, amely 20-30 ember munkáját helyettesíti.

kiegészíti ezt a gépet a szőlővessző kiemelő, amely a földben meglazítja és kiemeli a kiültetésre szánt gyökeres szőlővesszőt, mindkét berendezésből az első kis sorozat készült el az év folyamán.

tovább gyártják a motoros csörlővontatású, valamint a hidas traktorhoz való szőlőművelő szerelvényeket, a csörlővel vontatott szőlőművelő taligával hatféle műveletet tudnak elvégezni olyan erősen lejtős terepen, ahol a hidas traktor már nem használható.

szőlővel vagy gyümölcsrel telt ládák kocsira rakását könnyíti meg a traktorra szerelhető emelővilla, amelyet a traktor hidraulikájával működtetnek. ez a berendezés ugyancsak idei új gyártmánya lesz a mosonmagyaróvári gépgyárnak./mti/

--

bb 29. „anyák iskolája”, a tatabányai kórházban

vid fm/tné szb fm

1963. január 5.

komárom megyében az utóbbi években jelentősen csökkent és már az országos átlag alatt van a csecsemőhalandóság, ehhez nagymértékben hozzájárult az, hogy falun is egyre több édesanya és nagymama - az évszázados szokások, babonák, a javasasszonyok tanácsai helyett - a védőnők, orvosok felvilágosítása alapján gondozza a kicsinyeket, megnövekedett a tanácsadók forgalma, és évről-évre látogatottabbak a vöröskereszt által szervezett „anyák iskolái”, ezekben a napokban a megyében 80 ilyen iskola nyílik, amelyeken több mint ezer édesanya és nagymama tanulmányozza a helyes csecsemőgondozást.

tatabányán, a megyei kórház szülészeti osztályán fekvő édesanyák számára is megszervezték az „anyák iskoláját”, s játékbabán mutatják be a tennivalókat. a jól bevált módszert más kórházzal szülészeti osztályain is alkalmazzák majd, hogy az édesanyák hazatérve, szakszerűen gondozhassák gyermeküket./mti/

--

10.36/n

-17-

bb 28. az idén 137 millió forintot költenek építkezésre és öntözőgépek vásárlására szolnok megye termelőszövetkezetei

vid ká/gk-lm ká

1963. január 5.

szolnok megye 182 termelőszövetkezetében az előző évekhez hasonlóan az idén is jelentőse összeget fordítanak építkezésekre. erre a célra mintegy 137 millió forintot költenek, s elsősorban az öntözést fejlesztik. a megyei párttervezlet javaslata alapján a közös gazdaságok az új gazdasági évben csaknem százezer hold földet öntöznek, s ezért az építkezésekre fordítandó összegből mintegy 67 millió forint értékben 4 900 hold felületi öntözőtelep építését és 76 esőztető berendezés vásárlását határozták el. első sorban a nagykuságban gyarapodik az öntözőtelepek száma. a kisujszállási és a karcagi termelőszövetkezetek 800-800 hold, a mezőturi közös gazdaságok pedig 700 hold új öntözőtelepet alakítanak ki. ugyanakkor a vízben szegény járszágban újabb 1500 holdat rendeznek be csökutas öntözésre.

az idén több mint kétszázezer állat számára emelnek új, korszerű épületet. százezer törzsbaromfi szálláshelyének kialakítására a 14 millió forintot költenek. ezeröttszáz férőhellyel növelik a növendékmarha-istállók számát, ezenkívül több juhodályt, magtárt és kukoricagórét építenek. a termelőszövetkezetek közös építővállalkozásai, a szolnoki és a törökszentmiklói járásban már megkezdtek az idei feladatok végrehajtását. a fagyos januári és februári napokban az alapozással készülnek el./mti/

--

bb 31. csaknem 30 milliárd forint értékű közös vagyon - országsszerte befejeződtek a termelőszövetkezeti leltározások

i le szb ká

1963. január 5.

a termelőszövetkezeti leltározások, néhány közös gazdaság kivételével, január 5-ére országsszerte befejeződtek. a közös vagyon számbavételével csak ott nem végeztek még, ahol a betakarítás elmaradása késleltette a munkát.

a leltározás most igen nagy feladatot jelentett, hiszen az elmúlt esztendőben számottevően nőtt a termelőszövetkezetek közös vagyona: a több mint 3.700 szövetkezetben csaknem 30 milliárd forint értékű épület, gép, állat, takarmány és egyéb álló- és forgóeszköz került a leltári jegyzékekbe. az első általánosított tapasztalatok szerint a leltározás munkáját most mégis alaposabban, körültekintőbben végezték el, mint az elmúlt esztendőben, s így az eszközök értékelése, a közös vagyon mennyiségének megállapítása is reálisabb.

le

/ folyt. köv./

10.58/ n

-18-

bb 31. /csaknem 30 milliárd... 1. folyt./- szb

mindebben nagy része van annak, hogy most már a leltározást is „nagyüzemi módon”, a nagyüzemi gazdálkodásnak megfelelően bonyolították. az elmúlt évektől eltérően a legtöbb szövetkezetben több brigád leltározott, s a munkában résztvettek azok a termelésben dolgozó tagok is - például állatgondozók, gép-csoportvezetők, stb. - akik valamilyen álló- vagy forgóeszközért felelősek. igen tevékeny szerepet vállaltak a felügyelőbizottsági tagok is. a közös vagyon számbavétele így most a tagság viszonylag széles körének, összesen mintegy 25.000-30.000 szövetkezeti gazdának a részvételével történt.

a leltározás befejeztével a jövő héten országsszerte megkezdődnek a tulajdonképpeni zárszámadások, amelyek a mezőgazdaság legnagyobb szektorának tavalyi gazdálkodásáról, több mint egymillió szövetkezeti tag 1962. évi munkájáról és jövedelméről annak majd képet. minden szövetkezet zárszámadása három részből áll: a leltár adataira támaszkodó mérlegből, a jövedelem-kimutatásból és az egész évi közös gazdálkodási tevékenységet elemző gazdasági beszámolóból. a zárszámadási munkában a számviteli dolgozókön kívül résztvesznek a szövetkezetek mezőgazdasági szakemberei, az egyes üzemágak vezetői is, hogy a tavalyi tapasztalatokat mielőbb hasznosíthassák a gazdálkodás színvonalának emelésére, a jövedelmezőség fokozására. /mti/

--

bb 32. megjött a szabolicsi tájfajta, kései fejeskáposzta

i nj/te-lm ká

1963. január 5.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi hámán kató téri piacra szombaton 6 vagon és 70 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 3 vagon tojás, 2 vagon étkezési burgonya és egy vagon vegyes darabáru.

a földművelőszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának csarnoki és piaci lerakatai megkezdtek a szabolicsi tájfajta, kései fejeskáposzta értékesítését. a keményfejű, téli tárolásra alkalmas káposztát kilónként 1.50-1.80, a piroskáposztát 2.40- a kelkáposztát 1.60-1.80, a karalábét 2, a gyökérzöldséget 3-3.60, a tisztított sárgarépat 1.60-2, a gumós zellert 4.60 forintért hozták forgalomba. a vöröshagyma fogyasztói ára szombaton kilónként 2.30-2.60, a fokhagymáé 6.60-8.60 forint volt./mti/

--

11.54/n

-19-

le

bb 33. magyar tenyészlovakat vásárol a szovjetunió

1 cs/te-lm ká

1963. január 5.

a szovjetunió lótenyésztése az utóbbi években ismét erőteljes fejlődésnek indult. különösen a sportló állomány bővítésében, illetve minőségi javításában tapasztalható a fellemdülés, mivel a lovas sportok népszerűsége évről-évre nagyobb. a szovjet lótenyésztési szakemberek az egyébként is jóminőségű sportlóállományt most az európai sportló tenyésztő országokból vásárolt tenyészállatokkal igyekeznek tovább javítani. az elmúlt napokban ugyancsak vásárlási céllal érkezett hazánkba v.f. csebajevszkij az oroszországi szovjet föderatív szocialista köztársaság mezőgazdasági minisztériumának lótenyésztési szakértője, aki pál jánossal, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatóságának vezetőjével sorra látogatta legjobb méneseinket. elismeréssel nyilatkozott a kiváló magyar tenyésztőkről első-sorban a híres magyar lipicai, valamint az edzett magyar félvér-fajták iránt érdeklődött, amelyek jó örökítő képességükkel igen alkalmasak a szovjet sportló fajták további finomítására. a tervek szerint a szakértő 30 félvér mént és kancát vásárol a magyar ménesekből. /mti/

.-.

bb 34. január 7-21 között „fehér heteket”, rendez a kereskedelem - ágyneműkiállítás a csillag áruházban

1 tó/tm szb vg

1963. január 5.

a kereskedelem sokéves tapasztalatai szerint a farsangi esküvőket megelőző időkben erősen fellemdül az ágynemű méter-áru és a kész ágyneművásárlás. ebben az időben váltják be a textilipari dolgozók is textilutalványaikát. a kereskedelem már hosszú idő óta minden évben, s így az idén is megrendezi január 7-21 között az ugynevezett „fehér heteket”,.

az idej „fehér hetekre”, általában másfél-kétszer annyi ágyneművásárlást kapott a kereskedelem, mint tavaly és ez a mennyiség elegendőnek látszik az igények kielégítésére.

a legkeresettebb ágyneművásárlásból, a 24.80 forintos sima, fehér és rózsaszínű anyagból - amely anikó néven kerül forgalomba - bőséges a készlet, kaphatók azonban ennél drágább, más minőségű és kikészítésű vásznak is. a kedvelt „pannónia” nevű, kockás kelmeből kéket és rózsaszínűt, damasztból pedig rózsaszínűt, világoskékét, sárgát és fehéret árusítanak. jó a lepedő és az anginellátás is.

a konfekcionált ágyneműkészlet a méteráruhoz hasonlóan alakult. árusítanak kis- és nagypárnahuzatot, dunna és paplanhuzatot, - tükröset is - s a párnákhoz dunnákhoz megfelelő tolltököket. egyedül himzett ágyneműből nem bőséges az ellátás, mert a hímzőkapacitás korlátozott.

a „fehér hetek”, idején az üzletekben országszerte ágyneműkiállításokat rendeznek. a fővárosban az első ilyen bemutató január 6-án vasárnap délelőtt nyílik a csillag áruházban. /mti/

.-.

12.12/n

13/15

-20-

bb 37. időjárásjelentés

99 szb

1963. január 5.

a meteorológiai intézet jelenti január 5-én, szombaton 13 órakor:

az enyhe idő tovább tart

európa időjárásában az elmúlt 24 óra alatt lényeges változás nem történt. a hideg Európában általában nem haladja meg az évszaknak megfelelő mértéket. hazánkban tegnap felhős, párás, ködös idő volt. sok helyen esett az eső, vagy hó - a csapadék mennyisége néhány helyen elérte a 8-9 millimétert. voltak helyek, ahol napközben sem emelkedett a hőmérséklet 0 fok fölé. a délkeleti megyék egyes helyein azonban 7-8 fokos legmagasabb hőmérsékleteket mértek. ma hajnalban általában plusz 1 - mínusz 2, bácsalmáson és sopronban mínusz 3 fokig süllyedt a hőmérséklet. ma délelőtt az ország legnagyobb részén párás, ködös, enyhe az idő. a reggeli jelentések alapján a budapesti szabadsághegyen 30, nagyvillámon 21, királyréten 20, királyháza 23, kisinócon 16, galyatetőn 50, kékestetőn 50, mátraháza 25, bükk-szentkereszt 11 centiméter vastagságú jeges hó található.

budapesten pénteken a napi középhőmérséklet 1.4 fok volt, a sokévi átlagnál 2.3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: felhős, párás, enyhe idő. többfelé köd, ködszítálás, kisebb eső. mérsékelt, helyenként élénk déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 fok körül, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 2 - plusz 6 fok között.

a duna vizállása budapestnél szombaton délelőtt 11 órakor: 140 centiméter. /mti/

.-.

13.22/n

13/15

2/15

-21-

bb 33. magyar tenyészlóvakat vásárol a szovjetunió

i cs/te-lm ká

1963. január 5.

a szovjetunió lótenyésztése az utóbbi években ismét erőteljes fejlődésnek indult. különösen a sportló állomány bővítésében, illetve minőségi javításában tapasztalható a fellendülés, mivel a lovas sportok népszerűsége évről-évre nagyobb. a szovjet lótenyésztési szakemberek az egyébként is jóminőségű sportlóállományt most az európai sportló tenyésztő országokból vásárolt tenyészállatokkal igyekeznek tovább javítani. az elmúlt napokban ugyancsak vásárlási céllal érkezett hazánkba v.f. csebajevszkij az oroszországi szovjet föderatív szocialista köztársaság mezőgazdasági minisztériumának lótenyésztési szakértője, aki pál jánossal, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatóságának vezetőjével sorra látogatta legjobb méneseinket. elismeréssel nyilatkozott a kiváló magyar tenyésztőkről első-sorban a híres magyar lipicai, valamint az edzett magyar félvér-fajták iránt érdeklődött, amelyek jó örökítő képességükkel igen alkalmasak a szovjet sportló fajták további finomítására. a tervek szerint a szakértő 30 félvér mént és kancát vásárol a magyar ménesekből./mti/

.-.

bb 34. január 7-21 között „fehér heteket”, rendez a kereskedelem - ágyneműkiállítás a csillag áruházban

i tó/tm szb vg

1963. január 5.

a kereskedelem sokéves tapasztalatai szerint a farsangi esküvőket megelőző időkben erősen fellendül az ágynemű méter-áru és a kész ágyneművásárlás. ebben az időben váltják be a textilipari dolgozók is textilutalványaikát. a kereskedelem már hosszú idő óta minden évben, s így az idén is megrendezi január 7-21 között az ugynevezett „fehér heteket”,

az idei „fehér hetekre”, általában másfél-kétszer annyi ágyneművásárlást kapott a kereskedelem, mint tavaly és ez a mennyiség elegendőnek látszik az igények kielégítésére.

a legkeresettebb ágyneművásárlásból, a 24.80 forintos sima, fehér és rózsaszínű anyagból - amely anikó néven kerül forgalomba - bőséges a készlet, kaphatók azonban ennél drágább, más minőségű és kikészítésű vásznak is. a kedvelt „pannónia nevő, kockás kelmeből kéket és rózsaszínűt, damasztból pedig rózsaszínűt, világoskékét, sárgát és fehéret árusítanak. jó a lepedő és az anginellátás is.

a konfekcionált ágyneműkészlet a méteráruhoz hasonlóan alacsony árú. árusítanak kis- és nagypárnahuzatot, dunna és paplanhuzatot, - tükröset is - s a párnákhoz dunnákhoz megfelelő tolltököket. egyedül himzett ágyneműből nem bőséges az ellátás, mert a himzőkapacitás korlátozott.

a „fehér hetek”, idején az üzletekben országsszerte ágyneműkiállításokat rendeznek. a fővárosban az első ilyen bemutató január 6-án vasárnap délelőtt nyílik a csillag áruházban. /mti/

.-.

12.12/n

-20-

bb 37. időjárásjelentés

99 szb

1963. január 5.

a meteorológiai intézet jelenti január 5-én, szombaton 13 órakor:

az enyhe idő tovább tart

európa időjárásában az elmúlt 24 óra alatt lényeges változás nem történt. a hideg Európában általában nem haladja meg az évszaknak megfelelő mértéket. hazánkban tegnap felhős, párás, ködös idő volt. sok helyen esett az eső, vagy hó - a csapadék mennyisége néhány helyen elérte a 8-9 millimétert. voltak helyek, ahol napközben sem emelkedett a hőmérséklet 0 fok fölé. a délkeleti megyék egyes helyein azonban 7-8 fokos legmagasabb hőmérsékleteket mértek. ma hajnalban általában plusz 1 - mínusz 2, bácsalmáson és sopronban mínusz 3 fokig süllyedt a hőmérséklet. ma délelőtt az ország legnagyobb részén párás, ködös, enyhe az idő. a reggeli jelentések alapján a budapesti szabadsághegyen 30, nagyvillámon 21, királyréten 20, királyháza 23, kisinócon 16, galyatetőn 50, kékestetőn 50, mátraháza 25, bükk-szentkereszt 11 centiméter vastagságú jéges hó található.

budapesten pénteken a napi középhőmérséklet 1.4 fok volt, a sokévi átlagnál 2.3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: felhős, párás, enyhe idő. többfelé köd, ködszítálás, kisebb eső. mérsékelt, helyenként élénk déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 fok körül, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 2 - plusz 6 fok között.

a duna vizállása budapestnél szombaton délelőtt 11 órakor: 140 centiméter. /mti/

.-.

13.22/n

-21-

13/20

2.25

bb 35. római sándor fogadta az új koreai nagykövetet

k kúm hné-lm bs

1963. január 5.

római sándor, az országgyűlés elnöke, szombaton bemutatkozó látogatáson fogadta szon csan rjom-ot, a koreai népi demokratikus köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

--

bb 36. galamb-parádé hódmezővásárhelyen - egy kilós amerikai király-galambok, hazai tenyésztésű, modern strasszerek

i vid gg-lm ká

1963. január 5.

szombaton délben hódmezővásárhelyen a béke szálló nagytermében országos haszon- és husgalamb-kiállítás nyílt. a tenyész-

tés magasiskolájái tükröző kiállítás sztárjai az egy kilós súlyú, amerikai király-galambok és a hazai tenyésztésű, modern strasszerek voltak. a gyorsan fejlődő, nagytestű amerikai husgalambokból ötvenkettőt mutattak be. felvonultatták az új hazai tenyésztésű strasszereket is, amelyek súlya 80-90 deka. sokan megcsodáltak az értékes és fontos exportcikket képező ritka szép magyar begyeseket. e speciálisan magyar-fajta galaombokat a németek vásárolják előszeretettel.

a nagyszabású galambparádé 1300 „szereplője”, között bemutatták a legszebb röp-és díszgalambokat is. a látogatóknak különösen a fehér, parókás galambok tetszettek, amelyeknek feje szinte ki sem látszik a koronaként övező díszollak közül.

a hódmezővásárhelyi galambtenyésztő egyesület - mint rendező - érdekes ujtást vezetett be. most elsőként nemcsak a legkiválóbb galambokat jutalmazzák, hanem a tenyésztői munkát is. aki tíz saját tenyésztésű galambbal 900 pontot elér, nagydíjat kap./mti/

--

13.35/n

-22-

1345 2. sz. ✓

bb 38. feltöredeztek a déli magyar duna-szakasz jégmezői - az olvadás megemelte a folyó vizét, de ez még nem hoz segítséget a vízműveknek - hétfőn-kedden kifutnak a hajók a téli kikötőkből

ab/hbj/hné-lm vg

1963. január 5.

az enyhülést követő hóolvadás megduzzasztotta a duna rendkívül alacsony vizét. az új év első öt napján 34 centiméterrel emelkedett a víz budapestnél és így szombaton már 141 centimétert jelzett a vízmérce. az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint rohamosan csökkent a jégzajlás. az olvadásiól megduzzadt folyó eredményes támadást indított az összefüggő jégmezők ellen a déli magyar duna-szakaszon. a víz felemelte, meghasogatta és utnak indította a folyó jégpáncélját. szombaton reggel csupán baja alatt 20 kilométerre volt épségben egy két-három kilométeres jégmező, de már megkezdődött ennek feloszlása is. a következő napokban budapestnél még előreláthatólag újabb 4-8 centiméterrel emelkedik a víz.

ez a vízszintemelkedés azonban sajnos a főváros vízellátásában alig érezteti hatását. a vízművek tájékoztatása szerint ugyanis csak 2-2.5 méter magas vízállás esetén javulhat a helyzet. nehezíti a „víznyerést”, hogy a duna vize hideg, s így a talajban lényegesen lassabban szivárog a víz a kutakba. bár az új berendezések művek segítségével lényegesen több vizet nyer a vízművek, mint más években, azonban a fogyasztás is rendkívül arányokban növekszik. ezért budapest több városnegyedében akadódik a szolgáltatás, s a nap egyes szakaszaiban nem jut víz a magasabb emeletekre. gyökeres javulást csak egy nagyobb árhullám hozhat. addig: szigorú takarékoság nyújthatja a legtöbb segítséget.

a jégzajlás enyhülésének első sorban a hajósok örülnek, akik hajóikat a nagy hidegek előtt kénytelenek voltak téli kikötőbe, vízmenhelyekre irányítani. a mahart arról adott hírt, hogy hétfőn - kedden a hajók kivonulnak a kikötőkből és egyelőre - komárom és linz között már szállítanak árut a magyar vontatók és uszályok./mti/

--

bb 41. v.i. usztyinov

te-lm fm

1963. január 5.

a szovjetunió távozó rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szombaton látogatást tett a magyar sajtó házában, ahol szakasits árpáddal, a muosz elnökével és sikkósi norbert főtitkárral partái beszélgetést folytatott és elbucszott a magyar újságíróktól./mti/

--

13.55/n

-23-

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb

1963. január 5.

a január 5-i belpolitikai kiadásban a bb 14-es anyagban - köpeczi-nyilatkozat - a harmadik bekezdés végén a: „ismeretterjesztő könyvkiadásunk elmúlt esztendejének legnagyobb eredménye: megindult a világtörténelem kötetének kiadása és a magyar nép története című tankönyv megjelentetése... továbbá az első folytatás negyedik - utolsó - bekezdésének végén a: „kiadóink sokkal több tankönyvet bocsátanak ki, mint az elmúlt évben, s nem hiányoznak majd a kézi- és zsebkönyvek sem,...” című mondatokat

v i s s z a v o n j u k .

kérjük a szerkesztőségeket, hogy az anyagot e két mondat nélkül jelentessék meg. /mti/

--

bb 39. nyári zivatarok az alföldön - megindult a téli fejtrágyázás a gabonaföldeken

vid ká/gk szb ká

1963. január 5.

a hosszú nyári aszály után szokatlanul szeszélyes időjárás uralkodik az alföldön. az elmúlt héten a tartós kemény hideg következtében valósággal kifagytak a nehéz lánctalpas traktorok, amelyek az őszi szántáson, szőlőforgatáson, csatornaépítésen munkálkodtak. a mínusz 10-15 fokos hideg, havazás után most hirtelen enyhülés következett be. a gabonavetéseket fedő hótakarókon négy-öt centiméter vastagságú kásás, jeges réteg képződött. pénteken a délelőtti órákban sokfelé valóságos nyári zivatar söpört végig. a nagykunsági szövetkezeti gazdaságok elérkezettnek látták az időt a téli fejtrágyázás megkezdésére. mintegy száz traktor és lövontatású gép kezdte meg a szépen sarjadó, bokrosodó őszi vetések fejtrágyázását. holdanként másfél-két mázsa pétisóval srkentik erőteljesebb fejlődésre a kalászosokat. a tél folyamán több mint tízezer tonna pétisót használnak fel. az intenzív buzafajtákból csaknem 110.000 holdat szórnak felül termésfokozó műtrágyával. /mti/

--

14.00/n

-24-

bb 40. zala megye mezőgazdaságának 20 éves távlati tervéről tanácskoztak zalaegerszezen

vid ká/gk szb ká

1963. január 5.

mezőgazdasági szakemberekből, tudományos kutatókból és mezőgazdászokból alakult szakbizottság szombaton vitatta meg zala megye mezőgazdaságának husz éves távlati fejlesztési tervét zalaegerszezen. a terv 1960-1980 között meghatározza a művelési ágakat, a termelés szerkezetét, valamint a termésátlagokat, figyelembe véve a megye termelési hagyományait, domborzati-, vízrajzi- és éghajlati adottságait.

zala megye nagyobb része alkalmas gyümölcsstermelésre, ezért a husz éves terv 35.000 holdban határozza meg a telepítendő gyümölcsösök nagyságát, a gyümölcsstermelő körzeteket, szám szerint tizenháromat, már ki is jelölték. az intenzív gabonafélék termesztésével mód nyílik a gabona vetésterületének csökkentésére, s így a pillangós- és a szemes-takarmányok vetésterületének növelésére, ez pedig lehetővé teszi a szarvasmarha- és a sertésenyésztés nagyobb arányu fokozását. körülbelül tizenöt-huszezerrel növekszik a megye szarvasmarhaállománya.

az intenzív buzafajták elterjesztésével a jelenleginek kétszeresére emelkedik a buza holdankénti termésátlaga, a kukorica termésátlagát pedig mintegy kilenc-tíz mázssal emelik 1980-ig.

a termelési szerkezet átalakítását és a művelési ágváltozást a föld védelméről szóló törvény előírásainak megfelelően hajtják végre. éppen ezért gyümölcsstelepitésre és erdősiítésre, új legelők kialakítására, a nehezen művelhető dombosabb vidékeket jelölték ki. /mti/

--

bb 42. még mindig ég az üllési földgáz - nem sikerült a furótornyok ledöntése

vid te szb ki

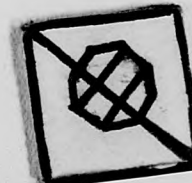
1963. január 5.

a szeged melletti üllés község határában feltört és meggyulladt földgázt szombaton délig a legnagyobb erőfeszítések árán sem tudták elfojtani, eloltani. az olajbányászok, illetve a tűzoltók kezdetben mesterséges köddel, majd gyorsan kötő cement befecskendezésével kísérleteztek, de eredménytelenül. szombaton úgy határoztak, hogy ledöntik a mintegy ötven méteres furótornyot, arra számítottak, hogy a hatalmas szerkezet összeomlás esetén elzárja a kitörést, azonban ez a próbálkozás sem járt sikerrel, mert a gépkocsikhoz kötött toronymerevítő kötelek húzás közben elszakadtak.

/folyt. köv./

14.13/n

-25-

bb 42. /még mindig ég... 1. folyt./- szb

a hatalmas erejű gáz- és gőzsugár, valamint a lángok miatt újabb köteleket nem tudtak a toronyra kötni.

a szakemberek úgy vélik, hogy a kut környékének lávaszerűen fortyogó talajában az alapozás rövidesen meglazul, a torony önmagától összeomlik, s elzárja a gáz utját. ugyanakkor a közelben megkezdtek új furótorony alapozását, újabb kutat furnak, hogy ezen keresztül megcsapolhassák a mélyben levő gáztömeget.

a nagyerejű gázkitörésnél két dolgozó könnyebb, egy pedig súlyosabb égési sebeket szenvedett. /mti/

--

bb 44. telefonkábelek áztak be a fővárosban - jegesedés miatt oszlopok törtek ki vidéken

i kf/kf szb vg

1963. január 5.

ezen a télen „kijutott”, a postának az elemi károkból. a múlt év végi hófuvás okozta tömeges telefonzavarok után most ismét károkat okoz az időjárás. ezuttal a fővárosban az olvadással együtt járó locs-pocs, vidéken pedig az eső, a jegesedés rongálta meg a telefonhálózat egy részét.

a budapesti távbeszélőhálózatban 8 kábel ázott be, amely számszerint - a nagykitérjedésű hálózatot figyelembevéve - nem sok ugyan, mégis időleges bosszúságot okoz az előfizetőknek. a beázás következtében mintegy 2.000 telefonállomás mondta fel időként a szolgálatot. a beázott kábeleket több helyen kicserélték. másutt, ahol az elegendő volt, megszáritották a kábeleket. a beázások elhárítására a központoknál kábelszerelő csoportok tartanak éjjel-nappal ügyeletet, hogy az esetleges újabb jelentéseket azonnal kivizsgálhassák, a hibákat kijavíthassák.

vidéken a bakony térségében okozott forgalomzavarokat a januári eső, ónoseső. a légvezetékeket ugyanis az eső, s a fagy eljegesítette, s az egyre szaporodó jégtömeg sok helyen leszakította a vezetékeket. veszprémtől 15 irányban, többek között dudar, zirc, balatonfüred, balatonalmádi felé, 19 oszlopot ki is tört a leszakadó vezeték. a jegesedés 78 postai, máv és egyéb összeköttetést rongált meg, s 10 kisebb községen megszakadt a telefonforgalom. a zavarok elhárítását azonnal megkezdtek. szombaton 150 postás dolgozott a helyreállításán, amit vasárnap be is fejeznek. /mti/

--

14.20/n

-26-

bb 43. megnyílt a nagybányai festők kiállítása a magyar nemzeti galériában

t bc/gk szb sr

1963. január 5.

szombaton délben a magyar nemzeti galériában megnyílt a nagybányai festők kiállítása. tizenegy teremben mintegy másfélszáz alkotást mutatnak be. közülük mintegy kétharmad a nagybányai festőiskolát alapító művészek: hollósy simon, réti istván, thorma jános, ferenczy károly, iványi-grünwald béla alkotása. a kiállítás bemutatja nagybánya második és harmadik művésznemzedékének tevékenységét is, köztük több olyan festőt, akiknek alkotásai eddig kevésbé voltak ismertek a budapesti közönség előtt.

a kiállítás megnyitóján megjelent társadalmi és kulturális életünk sok képviselője, s ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is.

a kiállítást lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. rámutatott: a magyar nemzeti galéria régi adósságot törleszt és fontos feladatának tesz eleget, amikor a tárlatlátogató közönség elé tárja a nagybányai mesterek gyűjteményes kiállítását. tevékenységük a magyar festészet egyik legjelentősebb korszaka. hatásuk ma is él, pedagógiai tevékenységük tovább gyűrűzik, alkotásaik nemcsak az egykori kortársaknak, hanem a ma emberének is gazdagodásul szolgálhatnak. a tárlat a művészettörténeti elemző munkának is segítője legyen - mondotta többek között lugossy jeno.

a megnyitó beszéd után a megjelentek megtekintették a kiállítást. /mti/

--

bb 45. a szakszervezeti élet fejlődéséről adott számot a megyei küldöttértekezlet baranyában

vid gg szb fm

1963. január 5.

a szakszervezetek baranya megyei tanácsa szombaton tartotta küldöttértekezletét, amelyen résztvett varga györgy, a szakszervezetek országos tanácsának titkára és kádas istván, az mszmp megyei bizottságának titkára.

/folyt. köv./
14.40/e

- 27 -

bb 45. /a szakszervezeti élet... 1. folyt./- szb

bogár józsef, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára beszámolójában többek között elmondta, hogy baranyában jelenleg 1.277 brigádban 13.103 dolgozó versenyez a szocialista munkabrigád cím elnyeréséért. a szakszervezeti tagok száma az elmúlt évben tizenöt ezerrel növekedett. megkétszereződött az általános és középiskolákban tanuló felnőttek száma. a munkásakadémiákon 1960-ban 2.470, 1962-ben már 4.346 dolgozó vett részt. a megyében jelenleg csaknem huszezer társadalmi aktivista segíti a szakszervezet munkáját.

a beszámoló megvitatása után megválasztották az új vezetőiséget. a szakszervezetek baranya megyei tanácsának elnökévé beck ferencet, a pécsi szénbányászati tröszt dolgozóját választották. a vezető titkár ismét bogár józsef, a titkár bíró bódis józsef lett. /mti/

..-

bb 46. megjelent somogy megye levéltárának története

i vid/fm/m/fm

1963. január 5.

dr. kanyar józsef, a kaposvári állami levéltár vezetője több évtizedes munkájának eredményeként, a somogy megyei tanács végrehajtóbizottságának kiadásában megjelent somogy megye levéltárának története. a több mint 300 oldalas tanulmány attól az időponttól kezdve ismerteti somogy vármegye levéltárának történetét, amikor a török hódoltság elmúltával a megyébe visszatért magyar nemesi közigazgatás megkezdte működését. /mti/

...-

bb 48. halálos balesetet okozott a köd tolna megyében

vid/tm/m/fm

1963. január 5.

a tolna megyei zomba melletti országuton halálos balesetet okozott a köd. győri jános gépkocsiveető a szekszárdi tejipari vállalatnak szállított tejet, kocsija azonban elromlott, s ezért megállította a zomba felé haladó autóbust, hogy megkérdezze, mielőtt megy a megyeszékhelyre járat, amellyel üzenni tud. míg a két jármű vezetői beszélgettek, odaérkezett a kéményseprő vállalat gépkocsija is, a nagy ködben azonban csak akkor vette észre az előtte álló két járművet, amikor már nem tudott időben fékezni, s győri jánost, a kocsí oldalához nyomta. mire a mentők a helyszínre érkeztek, a gépkocsiveető belehalt sérüléseibe. /mti/

...-

15.35/a

- 28 -

szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 45. számú hírünk: /a szakszervezeti élet fejlődéséről.../ 1. bekezdésében a szöveg helyesen:

kádas istván az mszmp központi revíziós bizottságának tagja, a szot osztályvezetője, novics jános, az mszmp megyei bizottságának titkára.

bogár józsef...
/mti/

..-

bb 47. elbucsuztatták remenyik zsigmondot

i v/gk/m/sr

1963. január 5.

a farkasréti temetőben szombaton nagy részvétellel bucsuztatták remenyik zsigmond író-t. a ravatalnál megjelentek számos kulturális és irodalmi élet kiválóságai közül, ott voltak az elhunyt barátai, tisztelői. a magyar írók szövetsége és a pályatársak nevében veres péter méltatta remenyik zsigmond írói munkásságát, példás emberi magatartását.

remenyik zsigmond halála - mondotta - a mai magyar irodalom érzékeny vesztesége. könyvei hosszú évtizedek óta közkedveltek, érdekes, furcsa históriáit, eredeti stílusát szerették az olvasók. nagytehetségű, színes egyéniség volt. műveiben az egyszerű emberekről, az egyszerű emberekhez szólt. a felszabadulás előtt szenvedélyesen harcolt a fasizmus ellen, 1945 után pedig egymás után jelentek meg könyvei mai életünkről. életműve, szeretetre méltó alakja, igaz embersége örökké él majd pályatársai és olvasói szívében. /mti/

...-

15.50/ szb

-29-

le

le

bb 49. egyensúlyi helyzet alakult ki az időjárásban: az enyhe levegő egész Európából kisöpörte a nagy hideget - további enyheség, köd, eső várható

1 cs/sze vm ká

1963. január 5.

az utóbbi fél év időjárását elsősorban a kompenzációs „törekvés” jellemezte: a rendkívül hűvös tavaszra napsütésben bővelkedő, esőtlen nyár és ősz következett, majd a november és a december - bár sikertelenül - kárpótolni akarta a mezőgazdaságot az addigi csapadékhiánnyal, s a normális szintet kétszer-háromszor meghaladó mennyiségű csapadékot zúdított a mezőkre. ugyanakkor a hőmérsékleti viszonyok alakulása - a novemberi nagy havazás, a kemény decemberi hidegek - is a polarizálódásra mutatott.

január első napjai az enyheség és a csapadékosság jegyében teltek el. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, a decemberi nagy hideget viszonylag meleg afrikai, illetve földközitengeri áramlás söpörte ki szinte egész Európából, s mindenütt az évszaknak megfelelő, vagy azt néhány fokkal meghaladó hőmérsékleti szint alakult ki. párizsból legutóbb 6, madridból 5, rómapól 13 és athénből 19 fokos meleget jelentettek a meteorológiai megfigyelők. igaz ugyan, a szovjetunió európai területein még mindig mérnek minusz 15-22 fokos nappali maximumokat, de ott ez nagyjából megfelel az időszak normáinak. nálunk pénteken plusz 1.4 fok volt a napi középérték, ami 2.3 fokkal magasabb a január eleji átlagnál.

a hidegre fölsikló enyhe légáramlat hazánkban újabb havazásokat, esőzéseket hozott. csütörtökön és a péntekre virradó éjszaka országosan 8-10 az északi hegyes vidékeken és a dunántul egyes tájain 15-18 milliméter csapadék hullott, amelyhez a legutóbbi 24 óra alatt még további 9 milliméternyi esett.

a néhány nappal ezelőtt „meghízott”, hóréteg - a langyos légáramlás és az esők hatására - a talajszintig apadt le. nagyobb összefüggő takaró csupán a hegyvidékeken maradt. a szabadság hegyről legutóbb 30, a Börzsönyből 20-22, Mátraházáról 25 centiméteres havat jelentettek. a kékestetőn a pénteki 51-ről 50-re apadt, ugyanakkor a galyatetőn 42 centiméterről 50 centiméterre nőtt a hótakaró. a hó minősége sportolásra kevésbé alkalmas.
/folyt. köv./

16.30/a

- 30 -

bb 49. egyensúlyi.....1.folyt./vm

szombaton az ország déli megyéiben újabb esőzés kezdődött, csaknem az egész országot elárasztotta a köd. a következő napokban előre láthatólag lényegesen nem változik az idő, újabb esőre, havas esőre, ködszitalásra van kilátás. a vasárnapra virradó éjszaka a hőmérséklet 0 fok körül lesz, a nappali maximumok országszerte plusz 2-5 fokig emelkednek./mti/

bb 50. hivatalos nyereségjegyzék a lotto első játékhetéről

ny/ta

1963. január 5.

az első játékhetére beérkezett 4,126,208 darab Lottoszelvény. áttalálatos szelvény nem volt. négy találatot 52 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 59,512 forint 50 fillér. három találatot 4,490 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 345 forint. a kéttalálatos nyereségek száma 122,124 darab, ezekre egyenként 12 forint 70 fillért fizetnek. /mti/

bb 51. anyagehasználati hibák okozta a szénmonoxid mérgezést a lyukóli bányász-autóbuszon

vid/te/m la

1963. január 5.

pénteken hajnalban borsod megyében a szalaszend és más községekben a lyukóli bányái üzembe bányászokat szállító autóbuszon szénmonoxid mérgezés történt. ennek következtében 18 bányászt kisebb, négyet pedig súlyosabb mérgezéssel szállítottak a vasgyári városi kórházba.

a baleset okának megállapítására a borsod megyei rendőrfőkapitányság azonnal megindította a vizsgálatot, a vizsgálat eddigi eredménye szerint a könnyen tragikussá válható baleset oka, hogy a már több mint tíz éve forgalomban levő kocsik kipufogocsövének anyaga elhasználódott, ennek következtében megrepedt, s így a gáz a kocsi belső terébe került. miután a gépkocsi a szikszótól lyukóli bányáig tartó mintegy 40 kilométeres útvonalon nem állt meg, mert nem vett fel bányászokat, a levegő telítődött gázzal, amit a bányászok belélegeztek.

a szénmonoxid mérgezést szenvedett bányászok közül tizenhármat megfelelő orvosi kezelés után már pénteken hazaengedtek, a súlyosabban mérgezett négy bányászt további orvosi ellenőrzés alatt a kórházban tartották. a gondos orvosi kezelés eredményeként már valamennyien jól vannak, s rövidesen ők is elhagyják a kórházat.

a rendőrségi vizsgálat a felelősség megállapítására tovább folyik./mti/

17.30/a

- 31 -

bb 52. a tolna megyei szakszervezetek megyei küldöttgyűlése

vid sze/vm fm

1963. január 5.

szombaton szekszárdon tartották a szakszervezetek tolna megyei küldöttgyűlését, amelyen résztvett huber lajos, a szot elnökségének tagja, valamint virág istván, az mszmp tolna megyei bizottságának titkára, horváth józsef, a szakszervezetek tolna megyei tanácsának titkára beszámolójában hangsúlyozta, hogy a legutóbbi küldöttgyűlés óta céltudatosabbá, sokoldalubbá vált a szakszervezetek termelést segítő munkája, a szakszervezetek egyik fontos feladatuként jelölte meg a hatékonyabb foglalkozást a szocialista brigádmozgalommal.

a beszámolót követő vita után megválasztották a szakszervezetek megyei tanácsának és számvizsgáló bizottságának tagjait, majd az újonnan megválasztott szakszervezetek megyei tanácsa megtartotta alakuló ülését és megválasztotta elnökségét./mti/

- . -

bb 53. időjárásjelentés

sze vm

1963. január 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. január 5-én, szombaton este

az enyhe idő tovább tart

várható időjárás vasárnap estig: felhős, párás, enyhe idő, többfelé köd, ködszítálás, kisebb eső, mérsékelt, helyenként élénk déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: plusz 2-plusz 6 fok között./mti/

- . -

32

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169 400, 369 600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. január 6.

bb 1. korszerű üzemorvosi és szakrendelőintézet épül diósgyárvasgyárban

vid/te/m/ki

1963. január 6.

a lenin kohászati művekben a központi üzemorvosi szolgálatot még jelenleg is szűkös, csaknem hetven éve épített épületben látják el, ami már nem felel meg a követelményeknek. ezért a múlt évben - a gyár közvetlen szomszédságában - új, korszerű üzemorvosi rendelő építését kezdték meg. a többemeletes rendelő építése a tervnek megfelelően halad, s ez év nyarán elkészül. a fektetőket ellátott üzemorvosi rendelőben kap majd helyet többek között a mentőátlomás, az üzemi adminisztráció, az sztk ügyintézés, s ide költöznek a munkásellátási, munkásvédelmi szervek is.

tekintve, hogy a miskolc 2. kerületében, diósgyárvasgyárban lakó dolgozók egészségügyi ellátását is jelentősen kívánják javítani, az üzemorvosi rendelő mellett új városi szakorvosi rendelőintézetet is építenek. ennek munkáihoz az év első felében fognak hozzá, s az építést a tervek szerint jövőre fejezik be. a két nagy épületben több mint tízféle szakorvosi rendelőt vehetnek igénybe a rászorulóknak. a nagyszabású egészségügyi létesítménnyel, amelyre 28 millió forintot költenek, mintegy negyvenezer vasgyári dolgozó jut majd lakóhelyéhez közel, az eddigénél sokkal kényelmesebb, korszerűbb orvosi ellátáshoz./mti/

- . -

bb 3. mezőgazdasági szakkör alakult kecskeméten

vid/ká/gk/m/ká

1963. január 6.

kecskeméten mezőgazdasági szakkört alakítottak a város termelőszövetkezeteinek vezetői, szakemberei. a szakkör, amelynek eddig negyven tagja van, az új termelési eljárások ismertetésével, elterjesztésével foglalkozik. a rendszeres összejöveteleken főként az öntözéses és szántóföldi zöldségtermesztés, a szőlő-, gyümölcs- és disznóvényszerű agrotechnikai módszereit tanulmányozzák.

a szakkör a béke termelőszövetkezet hatalmas palántanevelő telepén kapott kísérleti parcellát, ahol a zöldségtermesztés új módszereit a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet kutatóinak irányításával tanulmányozhatják a szakkör tagjai./mti/

- . -

8,50 /m

- 1 -

le